

cky i podle smíru bod. 5. se tu musí řešiti otázka, je-li žalobce členem řádu, což však lze jen na základě předpisů církevního práva a spadá pod tutéž »jurisdikční moc pro obor církevní platnou«, o které shora byla řeč. Nejvyšší soud může tu sice poukázat na příslušné předpisy kanonického práva, avšak musí se výkladu jich a zaujetí stanoviska zdržeti. Jsou to, když žalobce obdržel sekularisační indult dto ve Vídni 20. listopadu 1919, jenž dle obsahu svého vydán podle Kanonu 640 § 1 čís. 1. a 2., a oženil se, předkem § 2 téhož Kanonu a pak Kanon 646 § 1 č. 3, citováno dle »Codex juris canonici, Pii X. pontificis maximi jussu digestus, Friburgi, Ratisbonae 1919. Bylo proto tak rozhodnuto, jak se stalo (§ 42 j. n., § 477 č. 6, 478, I (240, 1, 471, č. 7), 513 c. ř. s.).

Čís. 3672.

Novela o právu manželském (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.).

Manželka, jež sama od manžela odešla, nemůže se domáhati rozluky z důvodu zlomyslného opuštění (§ 13 písm. c) rozl. zák.), třebas tak byla učinila pro zlé nakládání manželovo.

V řízení rozlukovém platí zásada vyšetřovací.

(Rozh. ze dne 1. dubna 1924, Rv I 102/24.)

Žalobu manželky na manžela o rozlukou manželství pro zlomyslné opuštění, rozvrat manželství a nepřekonatelný odpor o b a n i ž š í s o u d y zamítly, N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

O zlomyslném opuštění se strany žalovaného nemůže býti řeči, když žalobkyně, jak sama udává, od něho sama odešla. Tvrdí-li, že tak učinila pro jeho zlé nakládání, může to býti základem důvodu rozluky dle §u 13 písm. e) zák. rozl. nebo složkou rozvratu dle téhož §u písm. h), ale nelze, když ona jeho opustila, převraceti to tak, že on ji opustil. Ona se mohla vrátiti, a, kdyby ji manžel nechtěl přijmouti, měla by dokonce i nárok na prozatimní přijetí do společné domácnosti ve formě prozatimního opatření (§ 382 čís. 8 ex. ř.), ale nemůže nutiti manžela, jemuž povinna jest do jeho bydliště následovati (§ 92 obč. zák.), aby naopak on následoval ji. Byla proto její soudní výzva, by žalovaný se »vrátil« k ní, právně úplně plná a zbytečná. Důvodným však jest dovolání, co se týče otázky rozvratu a nepřekonatelného odporu. Rozvrat založila žaloba na to, že byla nucena žalovaného pro zlé nakládání s ní opustiti v roce 1916, od té doby že neobnovili manželského společenství a žalovaný že žije s jinou ženou, k čemuž přistoupilo, že sama o sobě doznala, že žila s K-em a italským zajatcem, jak on to o ní tvrdil. Prvý soud odbyl tento důvod tím, že matka žalovaného H-ová, vedená o jeho spoluzití s jinou ženou, se svědectví vzdala, a odvolací soud tento dů-

vod pominul vůbec mlčením. Ale jsou-li skutečnosti, zbývající i po případném odpadnutí obvinění, že žalovaný žije s jinou ženou, pravdivy, mohou zakládati i ty hluboký rozvrat, i je třeba tedy zjistiti, nač celý posavadní obsah spisů už beztoho ukazuje, zda a jak dlouho manželé žijí již odloučeně, co toho bylo příčinou, že se rozešli, zvláště tedy třeba zjistiti příslušnými trestními spisy okresního soudu, jak to bylo s vyhrožováním, jež žalobkyně za důvod svého odchodu od manžela udala, a dále třeba zjistiti, zda obě strany udržovaly styky, z nichž se navzájem obviňují, žalobkyně s K-em a italským zajatcem, po případě i s V-em, žalovaný pak s K-ovou, neboť pak rozvrat byl by již velice na snadě. Nižší stolice si totiž neuvědomily, že řízení rozlukové je ovládáno zásadou v y š e t ř o v a c í a že tedy soud má provést všechny důkazy, jež se při projednávání sporu naskytly, tudíž nejen ty, jež strany nabídly, nýbrž i ty, jež z jejich skutkového přednesu neb i z výpovědí svědků se podávají, byť se jich strany samy ani neuchopily, a že tu tedy příslušné průvodní prostředky podají se samy, budou-li strany přidrženy, aby co nejpodrobněji, jak jim jen možno, udaly nejen jména, nýbrž i bydliště osob, s nimiž ten který manžel tvrzené styky prý udržoval, dále také dobu a místo, kde se tak dělo, jakož i případné třetí osoby, jež o stycích těch vypovídati mohou. Tak tedy i po odpadnutí svědkyně H-ové možno soužití žalovaného s K-ovou dokázati. Mylný je zejména názor odvolacího soudu, že řízení rozlukové je sice officiosní, avšak že prý přece ovládáno je zásadou disposiční: nikoli, officiosní není, ježto se zavádí nikoli ex offio, nýbrž jen na ž a l o b u, t. j. na návrh strany, a že je v y š e t ř o v a c í, to výslovně ustanovuje § 97 obč. zák. ve spojení s §em 8 min. nař. ze dne 9. prosince 1897, čís. 283 ř. zák., jenž na něj výslovně, jakož i s §em 13 poslední odstavec rozl. zák. (dříve §em 115 poslední věta obč. zák.), jenž na něj mlčky odkazuje.

Čís. 3673.

Svedení pod slibem manželství (§ 1328 obč. zák.) předpokládá, že žena mohla slibu tomu věřit.

(Rozh. ze dne 1. dubna 1924, Rv I 103/24.)

Žaloba o náhradu škody podle §u 1328 obč. zák. byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Žalobní nárok spadá pod § 1328 obč. zák. a, není-li naplněna skutková podstata tohoto ustanovení, není po právu, neboť předpis §u 248 obč. zák., z něhož se dovolání též nárok ten dolíčiti snaží, sem očividně nepatří, což dalšího rozboru nepotřebuje, neboť není dán, není-li tu trestního činu neb aspoň lsti neb jiného zavinění, což vše zde chybí, jak se hned ukáže. § 1328 obč. zák. přiznává ženě, kterou někdo pohnul trestným činem nebo lstí nebo hrozbami neb zneužitím poměru odvislosti k nemanželské souloži, právo na náhradu škody. Žalobkyně